

ป จ ฉิ ม ก ถ า

...จบที่ตรงไหนรู้ไหม หรือท่านจะเรียนอย่างนี้เรื่อยไปงั้นรี หรือท่านเรียน
 มีที่จบ อันนั้นก็ดี แต่มันเป็นปริยัติข้างนอก ไม่ใช่ปริยัติข้างใน ปริยัติข้างในจะต้อง
 เรียนตาของเราที่ หูนี้ จมูกนี้ ลิ้นนี้ กายนี้ จิตนี้ อันนี้เป็นปริยัติที่แท้ อันนั้น
 ปริยัติเป็นตัวหนังสืออยู่ข้างนอก เรียนจบได้ยาก ตาเห็นรูปมีอาการเกิดขึ้นอย่างไร
 หูฟังเสียงมีอาการเกิดขึ้นอย่างไร จมูกดมกลิ่นมีอาการเกิดขึ้นอย่างไร ลิ้นลิ้มรส
 มีอาการเกิดขึ้นอย่างไร โภจณูปเพะกับกายกระทบกันนั้นมีอาการเกิดขึ้นอย่างไร
 อารมณ์ที่รู้ทางใจนั้นมันเกิดขึ้นแล้วเป็นอย่างไร ยังมีโลกใหม่ ยังมีโกรธอยู่นั้นใหม่
 ยังมีหลงอยู่นั้นใหม่ หลงกับรูป เสียง กลิ่น รส โภจณูปเพะ ธรรมารมณ์ ที่
 เกิดขึ้นนั้นใหม่ อันนี้เป็นปริยัติข้างใน เรียนจบง่ายๆ เรียนจบได้

ปริยัติข้างนอกเรียนจบไม่ได้หรอก มันหลายตัว ถ้าเราเรียนปริยัติแต่ไม่ได้ปฏิบัติก็ไม่ได้รับผล เหมือนกับคนเลี้ยงโค ตอนเช้าก็ต้อนโคออกไปกินหญ้า ตอนเย็นก็ต้อนโคมาเข้าคอกเท่านั้น แต่ไม่เคยได้กินน้ำนมโค ดีแต่ว่าได้ต้อนออกไปจากคอกตอนเช้า แล้วก็ต้อนโคเข้ามาเท่านั้น ไม่เคยกินน้ำนมโคเลย แต่นั่นเรียนก็ดีหรอก แต่อย่าให้เป็นอย่างนั้น ให้ได้เลี้ยงโคด้วย ได้กินน้ำนมโคด้วย นี่ก็ต้องเรียนให้รู้ด้วย ปฏิบัติด้วย ถึงจะถูกต้องดี นี่พูดให้รู้เรื่องก็ว่าเหมือนคนเลี้ยงไก่ไม่ได้กินไข่ไก่ ได้แต่ไข่ไก่ อันนี้พูดให้คนที่เลี้ยงไก่โน่นหรอก ไม่ได้พูดให้โยม พูดให้คนเลี้ยงไก่...

ระวังอย่าให้เป็นอย่างนั้น ก็เหมือนว่าเราเรียนปริยัติได้ แต่ไม่รู้จักละกิเลส ไม่รู้จักละความโลภ ความโกรธ ความหลงออกจากใจของเรา **ได้แต่เรียน ไม่ได้ปฏิบัติ ไม่ได้ละ มันก็ไม่เกิดประโยชน์** จึงได้เปรียบว่าคนเลี้ยงไก่ไม่ได้กินไข่ไก่ ได้แต่ไข่ไก่ เหมือนกันอย่างนั้น เพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้าของเราท่านจึงต้องการให้เรียนปริยัติเพียงพอรู้ ที่สำคัญคือเรียนแล้วก็ให้ปฏิบัติ ปฏิบัติละความชั่วออกจากกายวาจาใจของเรา แล้วประพฤติกุณงามความดีไว้ที่กายวาจาใจของเราเท่านั้น

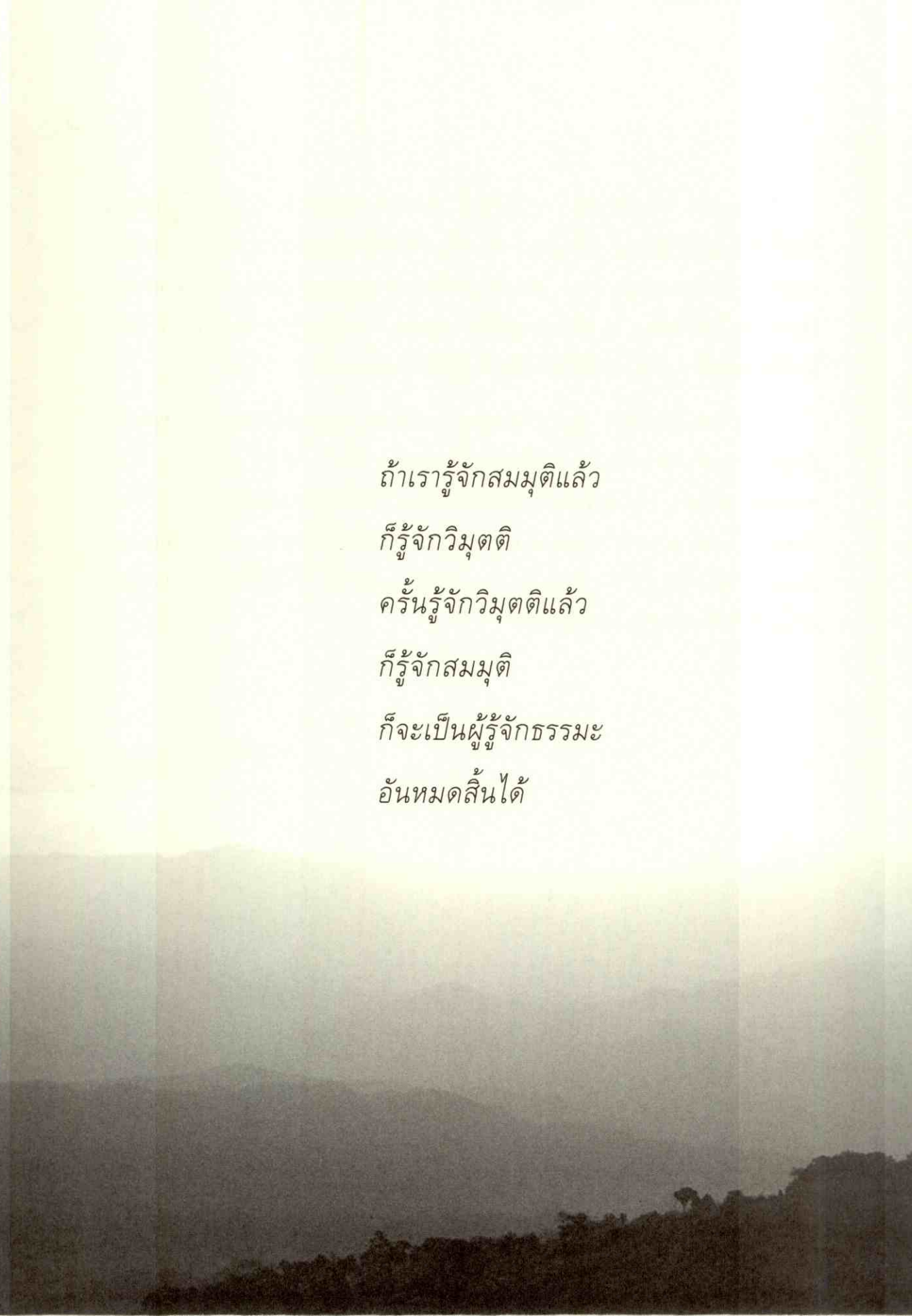
คุณสมบัติของมนุษย์ที่จะบริบูรณ์นั้นก็คือ สมบูรณ์ด้วยกายวาจาและใจ กายวาจาใจจะสมบูรณ์นั้น เช่นว่าพูดดีเฉยๆ ก็ไม่สมบูรณ์ ถ้าไม่กระทำตาม ทำดีแต่กายเฉยๆ ใจไม่ดีนั้นก็ไม่ใช่สมบูรณ์ พระพุทธองค์ทรงสอนให้ดีด้วยกาย ด้วยวาจาด้วยใจ กายงามวาจางามใจงามเป็นสมบัติของมนุษย์ที่ดีที่สุด นี่ก็เหมือนกัน ฉะนั้น เรียนก็ต้องดี ปฏิบัติก็ต้องดี ละกิเลสก็ต้องดี สมบูรณ์อย่างนั้น

ที่พระพุทธเจ้าหมายถึงมรรค คือหนทางที่เราจะปฏิบัตินั้นมีแปดประการ มรรคทั้งแปดนั้นไม่ใช่อยู่ที่อื่น อยู่ที่กายของเรา นี้ ตาสอง หูสอง จมูกสอง ลิ้นหนึ่ง กายหนึ่ง นี่เป็นมรรค แล้วก็จิตเป็นผู้เดินมรรค เป็นผู้ทำมรรคให้เกิดขึ้น

ฉะนั้น ทั้งปริยัตินี้ ทั้งปฏิบัตินี้ จึงอยู่ที่กายวาจาใจ ปฏิบัติอยู่ที่ตรงนี้ ที่เราได้เรียนปริยัตินั้นเคยเห็นไหม เคยเห็นปริยัตีที่สอนอยู่นอกกายไหม เคยเห็นมรรคที่สอนอยู่นอกวาจาไหม เคยเห็นปริยัตีที่สอนอยู่นอกใจไหม ก็มีแต่สอนอยู่ที่กายวาจาใจนี้ทั้งนั้น ไม่ได้สอนอยู่ที่อื่น ฉะนั้น ก็เลสมันก็เกิดขึ้นตรงนี้ ถ้ารู้มัน มันก็ดับตรงนี้ ฉะนั้น ให้เข้าใจว่าปริยัติปฏิบัติมันอยู่ตรงนี้

ถ้าเราเรียนสั้นๆ นี่มันก็ได้หมด เหมือนกับคำพูดของคนเรา ถ้าพูดเป็นสังฆกรรมถูกต้องด้วยดีแล้ว แม้คำพูดคำเดียวเท่านั้น ก็ดีกว่าพูดที่ไม่ถูกต้องตลอดชีวิตไปไหม คนที่เรียนปริยัติแล้วแต่ไม่ปฏิบัติก็เหมือนกับทัพพีตักแกงที่อยู่ ในหม้อ มันตักแกงทุกวันแต่มันไม่รู้รสของแกง ทัพพีไม่รู้รสของแกงก็เหมือนคนเรียนปริยัติไม่ได้ปฏิบัติ ถึงแม้จะเรียนอยู่จนหมดอายุ ก็ไม่รู้จักรสของธรรมะ เหมือนทัพพีไม่รู้รสของแกงฉนั้น

ถ้าเรารู้จักสมมุติแล้ว

ก็รู้จักวิมุติ

ครั้งนี้รู้จักวิมุติแล้ว

ก็รู้จักสมมุติ

ก็จะเป็นผู้รู้จักธรรมะ

อันหมดสิ้นได้